РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2021/1143 НА СЪВЕТА

от 12 юли 2021 година

за военна мисия на Европейския съюз за обучение в Мозамбик (EUTM Mozambique)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 42, параграф 4 и член 43, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) В заключенията си от 22 април 2020 г. Съветът предостави всеобхватна рамка за ангажимента на Съюза и на държавите членки по отношение на Мозамбик и за координацията с други заинтересовани страни. По-специално, Съветът подчерта, че положението със сигурността и хуманитарното положение в Кабо Делгадо изискват спешно внимание, като същевременно се гарантира пълно спазване на правата на човека.

(2) На 30 март 2021 г. Комитетът по политика и сигурност (КПС) одобри политическата рамка за подхода при кризи в Кабо Делгадо и прецени, че би било целесъобразно да се предприеме действие по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), съсредоточено върху обучението и подпомагането на въоръжените сили на Мозамбик в контекста на интегрирания подход на Съюза към кризата в Кабо Делгадо.

(3) С писмо от 3 юни 2021 г. президентът на Мозамбик приветства разполагането в Мозамбик на мисия на Съюза без изпълнителни правомощия по линия на ОПСО, за да се подпомогне изграждането на капацитета на силите за сигурност и отбрана на Мозамбик да реагират по-ефикасно на рисковете за сигурността и хуманитарните рискове в Кабо Делгадо.

(4) На 28 юни 2021 г. Съветът одобри концепция за управление на кризи за евентуална военна мисия за обучение по линия на ОПСО в Мозамбик, заедно с евентуална мярка за помощ за предоставяне на оборудване, различно от военно оборудване или от платформи, създадени за използване като смъртоносно оръжие, с цел подпомагане на въоръжените сили на Мозамбик с оглед на разполагането им в Кабо Делгадо. В посочената концепция се подчертава, че предвижданата мисия по линия на ОПСО следва да бъде един от инструментите на интегрирания подход на Съюза към кризата в Кабо Делгадо, заедно с подкрепа за изграждането на мира, подкрепа за предотвратяването на конфликти и диалога, хуманитарна помощ и сътрудничество за развитие, както и утвърждаването на програмата относно жените, мира и сигурността. В тази концепция допълнително се подчертава политико-стратегическата цел на Съюза да се подкрепи разполагането на професионално действащи сили за сигурност и отбрана на Мозамбик, което ще спомогне за присъствието на отговорни правоприлагащи органи с цел защита на цивилното население, и да се позволи на отговорните държавни структури да се завърнат и да предоставят услугите си в Кабо Делгадо. Във връзка с това Съветът взема под внимание Съвместното съобщение на Европейската комисия и върховния представител (ВП) относно Плана за действие на ЕС относно равенството между половете (GAP) III.

(5) КПС следва да упражнява, под ръководството на Съвета и на ВП, политически контрол върху военната мисия за обучение по линия на ОПСО в Мозамбик (EUTM Mozambique), да ѝ осигурява стратегическо ръководство и да взема необходимите решения в съответствие с член 38, трета алинея от Договора за Европейския съюз (ДЕС).

(6) Необходимо е да се договорят и сключат международни споразумения по отношение на статута на ръководените от ЕС части и личен състав и относно участието на трети държави в EUTM Mozambique.

(7) В съответствие с член 41, параграф 2 от ДЕС и с Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета [1] за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира оперативните разходи, произтичащи от настоящото решение, което има военни последици или последици в областта на отбраната, следва да се поемат от държавите членки.

[1] Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 (ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14).

(8) В съответствие с член 5 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Дания не участва в изготвянето и изпълнението на решения и действия на Съюза, свързани с въпросите на отбраната. Следователно Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане, и не участва във финансирането на операцията,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Мисия

1. Съюзът провежда военна мисия за обучение в Мозамбик (EUTM Mozambique), за да спомогне за по-ефикасна и ефективна реакция от страна на въоръжените сили на Мозамбик на кризата в Кабо Делгадо в съответствие с правото в областта на правата на човека и международното хуманитарно право.

2. Стратегическата цел на EUTM Mozambique е да подпомага изграждането на капацитета на подразделенията на въоръжените сили на Мозамбик, избрани да сформират бъдещите сили за бързо реагиране (СБР), за да те могат да развият необходимите устойчиви способности с оглед възстановяване на безопасността и сигурността в Кабо Делгадо.

3. За тази цел EUTM Mozambique:

а) осигурява на избраните подразделения на въоръжените сили на Мозамбик и тяхното ръководство военно обучение, включително оперативна подготовка, специализирано обучение, включително по въпросите на борбата с тероризма, и обучение и образование относно спазването на правото в областта на правата на човека и международното хуманитарно право, включително защитата на цивилни лица, както и относно зачитането на принципите на правовата държава;

б) подпомага развитието на командните и контролните структури и механизми на СБР, като например устойчив оперативен цикъл, и обучава ръководството на СБР да изпълнява задълженията си в съответствие с оперативната си цел;

в) като част от учебната програма обучава избраните подразделения да използват и поддържат правилно оборудване, което е различно от военно оборудване или от платформи, създадени за използване като смъртоносно оръжие, когато то се предоставя по линия на мярка на Съюза за помощ;

г) установява, в тясна координация и консултации с властите на Мозамбик, цикъл за управление на знанията с цел проследяване на работата на обучените подразделения след разполагането им в Кабо Делгадо и оценява спазването от тяхна страна на правото в областта на правата на човека и международното хуманитарно право.

4. EUTM Mozambique допринася за осведомеността на Съюза относно положението със сигурността в Мозамбик, и по-специално в Кабо Делгадо. Тя предоставя експертен опит и съвети на делегацията на Съюза в Мапуто по военните въпроси.

5. EUTM Mozambique координира действията си с делегацията на Съюза в Мапуто, Организацията на обединените нации (ООН) и неправителствените организации, представени в Мозамбик, по-специално с цел прилагане на политика в областта на равенството между половете и правата на човека в подкрепа на мисията и осигуряване на съгласуваност с подкрепата на Съюза в други свързани области.

Член 2

Назначаване на командващия мисията на ЕС и на командващия силите на ЕС

1. Директорът на Способностите за планиране и провеждане на военни операции (МРСС) е командващ мисията EUTM Mozambique.

2. Бригаден генерал Nuno LEMOS PIRES се назначава за командващ силите на мисията на ЕС EUTM Mozambique.

Член 3

Установяване на щаба на мисията

1. MPCC е статичната структура за командване и контрол на военностратегическо равнище, разположена извън зоната на операциите, която отговаря за оперативното планиране и провеждането на EUTM Mozambique.

2. Щабът на силите на мисията EUTM Mozambique е разположен в Мозамбик и действа под командването на командващия силите на мисията на ЕС.

3. Докато MPCC достигне пълен оперативен капацитет, в рамките на структурата функционира звено за подпомагане на щаба на силите на мисията, разположено в Брюксел.

Член 4

Планиране и начало на EUTM Mozambique

Съветът приема решение за стартиране на EUTM Mozambique след одобряване на плана на мисията и на правилата за използване на сила за EUTM Mozambique.

Член 5

Политически контрол и стратегическо ръководство

1. КПС упражнява политически контрол и стратегическото ръководство на EUTM Mozambique под ръководството на Съвета и ВП. Съветът оправомощава КПС да взема необходимите решения в съответствие с член 38 от ДЕС. Това оправомощаване включва правомощията за изменение на документите за планиране, включително плана на мисията, и командната верига. То включва още правомощията за вземане на решения относно назначаването на последващите командващи силите на мисията на ЕС. Съветът си запазва правомощията за вземането на решение във връзка с целите, обхвата и приключването на EUTM Mozambique, както и във връзка с общите условия за изпълнение на нейните задачи.

2. КПС докладва редовно на Съвета.

3. КПС получава редовно доклади от председателя на Военния комитет на ЕС (ВКЕС) относно провеждането на EUTM Mozambique. КПС може да кани командващия мисията на ЕС и командващия силите на мисията на ЕС на заседанията си, когато е целесъобразно.

Член 6

Военно ръководство

1. ВКЕС наблюдава правилното изпълнение на EUTM Mozambique, провеждана под ръководството на командващия мисията на ЕС.

2. ВКЕС получава редовно доклади от командващия мисията на ЕС. ВКЕС може да кани командващия мисията на ЕС и командващия силите на мисията на ЕС на заседанията си, когато е целесъобразно.

3. Председателят на ВКЕС е основно лице за контакт с командващия мисията на ЕС.

Член 7

Съгласуваност на действията на Съюза и координация

1. ВП осигурява изпълнението на настоящото решение и съгласуваността му с външната дейност на Съюза като цяло, включително програмите на Съюза за развитие и отпусканата от него хуманитарна помощ.

2. Без да се засяга командната верига, командващият силите на мисията на ЕС получава местни политически насоки от ръководителя на делегацията на Съюза в Мозамбик.

3. EUTM Mozambique координира дейностите си с двустранните дейности на държавите членки в Мозамбик, както и с други международни участници в региона, по-специално ООН, Африканския съюз (АС) и Южноафриканската общност за развитие (ЮАОР), с двустранни фактори, включително Съединените американски щати, и ключови регионални участници.

Член 8

Участие на трети държави

1. Трети държави могат да бъдат поканени да участват в EUTM Mozambique, без да се засяга независимостта на Съюза при вземането на решения, нито неговата единна институционална рамка, и като се спазват съответните насоки на Европейския съвет.

2. Съветът оправомощава КПС да кани трети държави да предоставят принос и да взема съответните решения относно приемането на предложения принос по препоръка на командващия мисията на ЕС в консултация с командващия силите на мисията на ЕС и ВКЕС.

3. Подробните условия за участието на трети държави са предмет на споразумения, които се сключват съгласно член 37 от ДЕС и в съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от ДФЕС. Когато Съюзът и трета държава са сключили споразумение за установяване на рамка за участието на третата държава в мисии на Съюза по управление на кризи, разпоредбите на това споразумение се прилагат във връзка с EUTM Mozambique.

4. Трети държави, които имат съществен военен принос към EUTM Mozambique, имат същите права и задължения по отношение на текущото управление на EUTM Mozambique като участващите в EUTM Mozambique държави членки.

5. Съветът оправомощава КПС да взема необходимите решения за създаване на комитет на участващите държави, в случай че трети държави имат съществен военен принос.

Член 9

Статут на ръководения от ЕС личен състав

Статутът на ръководените от ЕС части и личен състав, включително привилегиите, имунитетите и други гаранции, необходими за изпълнението и безпрепятственото провеждане на тяхната мисия, се уреждат със споразумение, сключено съгласно член 37 от ДЕС, и в съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от ДФЕС.

Член 10

Финансови правила

1. Общите разходи за EUTM Mozambique се управляват в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509.

2. Референтната сума за общите разходи на EUTM Mozambique е в размер на 15 160 000 EUR. Процентът от референтната сума, посочен в член 51, параграф 2 от Решение (ОВППС) 2021/509, е 30 % за поети задължения и 15 % за плащания.

Член 11

Проектна група

1. EUTM Mozambique може да разполага с проектна група за набелязване и осъществяване на проекти без изпълнителни правомощия. При необходимост EUTM Mozambique координира, улеснява и предоставя съвети по проекти, осъществявани от държави членки и трети държави на тяхна отговорност в области, свързани с мандата на мисията, и в подкрепа на нейните цели.

2. При условията на параграф 3, на командващия мисията на ЕС се разрешава да използва финансови вноски от държави членки или трети държави с цел осъществяване на проекти без изпълнителни правомощия, за които се счита, че допълват по последователен начин други действия на EUTM Mozambique. В такъв случай администраторът на операциите на Европейския механизъм за подкрепа на мира, след одобрение от Комитета, създаден с Решение (ОВППС) 2021/509, сключва договореност със съответните държави, която по-специално обхваща конкретните процедури за разглеждане на евентуални жалби от трети страни относно вреди, причинени в резултат на действия или бездействия на командващия мисията на ЕС при използването на предоставените от тези държави финансови вноски.

3. При никакви обстоятелства допринасящите държави не могат да търсят отговорност от Съюза или от ВП като последица от действия или бездействия на командващия мисията на ЕС при използването на предоставените от тези държави финансови вноски.

4. КПС постига съгласие по приемането на финансови вноски от трети държави за проектната група.

Член 12

Предоставяне на информация

1. Когато е целесъобразно и в съответствие с нуждите на EUTM Mozambique, ВП е оправомощен да предоставя на трети държави, асоциирани към настоящото решение, класифицирана информация на ЕС, събрана за целите на EUTM Mozambique, в съответствие с Решение 2013/488/ЕС на Съвета ([2]):

а) до нивото на класификация, определено в приложимите споразумения за сигурност на информацията, сключени между Съюза и съответната трета държава; или

б) до ниво на класификация „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“ в други случаи.

2. В съответствие с оперативните нужди на EUTM Mozambique ВП също така е оправомощен да предоставя на ООН, АС, ЮАОР и Съединените американски щати класифицирана информация на ЕС до ниво на класификация „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“, събрана за целите на EUTM Mozambique, в съответствие с Решение 2013/488/ЕС. За тази цел се изготвят необходимите договорености между ВП и компетентните органи на ООН, АС, ЮАОР и Съединените американски щати.

3. В случай на конкретна и непосредствена оперативна нужда ВП също така е оправомощен да предоставя на приемащата държава класифицирана информация на ЕС до ниво „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“, събрана за целите на EUTM Mozambique, в съответствие с Решение 2013/488/ЕС. За тази цел се изготвят договорености между ВП и компетентните органи на приемащата държава.

4. ВП се оправомощава да предоставя на третите държави, асоциирани към настоящото решение, некласифицирани документи на ЕС, свързани с разискванията на Съвета относно EUTM Mozambique, към които се прилага задължението за служебна тайна съгласно член 6, параграф 1 от Процедурния правилник на Съвета ([3]).

5. ВП може да делегира правомощията, посочени в параграфи 1–4, както и правомощието за сключване на договореностите, посочени в параграфи 2 и 3, на служители на Европейската служба за външна дейност, на командващия мисията на ЕС, или на командващия силите на мисията на ЕС.

Член 13

Влизане в сила и прекратяване

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. EUTM Mozambique приключва две години след като достигне пълния си оперативен капацитет.

([2]) Решение 2013/488/ЕС на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1.).

([3]) Решение 2009/937/ЕС на Съвета от 1 декември 2009 г. за приемане на Процедурен правилник на Съвета (ОВ L 325, 11.12.2009 г., стр. 35).

3. Настоящото решение се отменя от датата на закриване на щаба на мисията на EUTM Mozambique в съответствие с одобрените планове за прекратяване на EUTM Mozambique и без да се засягат процедурите по отношение на одита и представянето на счетоводните отчети на EUTM Mozambique, посочени в Решение (ОВППС) 2021/509.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2021 година.

За Съвета
Председател
J. BORRELL FONTELLES